

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Вченою радою КЗВО КОР «Академія
мистецтв ім. Павла Чубинського»
Протокол № 9 від 17 травня 2022 року**

**Введено в дію наказом ректора Академії
№ 57 від 20 червня 2022 р.**

В.Г.Романчишин

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Київ - 2022

1. Загальна частина

1.1. Положення про Силабус навчальної дисципліни Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського» (далі – Положення) розроблено як складова частина системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Академії і встановлює єдині вимоги до змісту та оформлення силабусу навчальної дисципліни.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 року (зі змінами); Постанови КМУ «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» № 1187 від 30.12.2015 року (із змінами), Наказу Міністерства освіти і науки від 11 липня 2019 року № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського» та інших нормативних документів академії.

1.3. Метою Положення є підвищення якості освітнього процесу за рахунок пояснення студентові суті і форми навчальної дисципліни, оптимізації освітнього процесу як засобу набуття компетентностей.

1.4. **Силабус** – це документ, який призначений в першу чергу для студента. Це своєрідний рекламний продукт дисципліни, його мета – пояснити студентові зміст, значення і форму дисципліни, тобто «про що це», «навіщо це» і «як це відбуватиметься».

1.5. **Силабус** розробляють науково-педагогічні працівники кафедри, за якими закріплено навчальну дисципліну, відповідно до навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти.

1.6. **Силабус** не замінює робочу програму навчальної дисципліни. У разі розбіжностей між силабусом і робочою програмою – робоча програма навчальної дисципліни має пріоритет.

1.7. Положення сформоване з урахуванням нормативних документів. Положення є основою для розробки силабусів навчальних дисциплін, містить: структуру силабусу; рекомендації щодо розробки кожної структурної частини, рекомендований макет силабусу навчальної дисципліни (додаток 1).

2. Структура силабусу навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни є планом, програмою та путівником успішного засвоєння навчальної дисципліни. Структурними компонентами силабусу є:

1. Загальна інформація про викладача.

2. Загальна інформація про навчальну дисципліну. Назва, код дисципліни і кількість кредитів.
3. Час і місце проведення навчальної дисципліни.
4. Прореквізити і постреквізити навчальної дисципліни.
5. Характеристика навчальної дисципліни:
 - 5.1 Призначення навчальної дисципліни.
 - 5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни.
 - 5.3 Зміст навчальної дисципліни.
 - 5.4 План вивчення навчальної дисципліни.
6. Самостійна робота студента
7. Список основної та додаткової літератури
 - 7.1 Основна література
 - 7.2 Додаткова література
8. Контроль і оцінка результатів навчання.
 - 8.1 Види контролю (поточний, підсумковий модульний, семестровий підсумковий (залік/екзамен)).
 - 8.2 Форми контролю
9. Політика навчальної дисципліни.

3. Рекомендації щодо розробки кожної структурної частини

- 1. Загальна інформація про викладача** містить прізвище, ім'я, по-батькові викладача, вчений ступінь, вчене звання, посаду, контактну інформацію.
- 2. Загальна інформація про навчальну дисципліну** містить назву, код дисципліни, кількість кредитів. Назву навчальної дисципліни слід вносити в силабус у точній відповідності з навчальним планом та / або освітньої програми. Код навчальної дисципліни визначається відповідно до прийнятої єдиною системою кодування в навчальному плані та освітній програмі. Кількість кредитів вказується відповідно до навчального і / або робочого навчального плану, освітньої програми.
- 3. Час і місце проведення навчальної дисципліни.** Час і місце (аудиторія) проведення навчальної дисципліни визначається відповідно до затвердженого

розкладу занять. У розклад в обов'язковому порядку вносяться аудиторні заняття (лекції, семінарські, практичні, індивідуальні заняття,). Самостійна робота є позааудиторною, але в обов'язковому порядку вноситься в силабус.

4. Прореквізити і постреквізити навчальної дисципліни. Прореквізити – дисципліни, що містять знання, уміння й навички, необхідні для освоєння даної дисципліни (на основі яких вивчається ця дисципліна). Постреквізити – дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння й навички, які здобуваються по завершенню вивчення даної дисципліни, тобто вказати ті навчальні дисципліни, які вивчаються на основі даної дисципліни.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни - формування комплексу професійних спеціальних навичок (з освітньої програми) та набуття загальних (ЗК) і спеціальних компетентностей (СК), програмних результатів навчання (ПРН).

Для освітньої компоненти вказуються компетентності, які здобувач вищої освіти отримує під час вивчення дисципліни з урахуванням вимог стандарту вищої освіти спеціальності (за його відсутності – у відповідності до Національної рамки кваліфікації) та відповідної освітньої програми, зокрема: - загальні компетентності; - спеціальні (фахові, предметні) компетентності. У вказаних компетентностях до дисципліни бажано враховувати сучасні вимоги до соціальних навичок (soft skills).

Для дисципліни вибіркової компоненти рекомендується вказати конкретні знання та уміння, які здобувач вищої освіти отримає у процесі її вивчення, але також у відповідності зі стандартом вищої освіти, а за його відсутності – у відповідності до Національної рамки кваліфікації.

Також вказується, які результати навчання, отримані при вивченні освітньої компоненти, розширюються, деталізуються, удосконалюються тощо (варто чітко вказати у чому саме). Результати вибіркової компоненти мають бути сформульовані таким чином, щоб надати можливість здобувачеві ВО зробити доцільний для нього самого вибір дисципліни і побудувати свою власну індивідуальну траєкторію навчання. Результати навчання мають бути сформульовані з урахуванням сучасних можливостей мобільності навчання. Для дисциплін вибіркової компоненти вказуються конкретні знання та уміння, володіння якими суттєво вплине на якість її засвоєння.

5.2 Мета викладання дисципліни. Мета вивчення дисципліни формулюється, враховуючи, що це заздалегідь усвідомлений і спланований результат навчальної діяльності здобувача вищої освіти у межах відповідної дисципліни; результат взаємодії викладача та здобувача вищої освіти, що формується у вигляді

узагальнених уявлень, відповідно до яких відбираються і співвідносяться завдання і всі інші компоненти освітнього процесу. Тобто, мета це передбачуваний результат навчання. Мета навчання має бути сформульована таким чином, щоб була можливість виміряти ступінь її досягнення (навчити..., виробити..., сформулювати... і т.п.).

5.3 Зміст навчальної дисципліни у силабусі визначається у лаконічній формі, відображаючи найбільш привабливі для здобувачів і важливі з точки зору професійно-практичної підготовки теми. Слід особливо підкреслити, що за умов кредитної системи навчання зміст у силабусі навчальної дисципліни є орієнтовною основою для вибору викладача. Зміст навчальної дисципліни у силабусі є орієнтиром для здобувача ВО для формування власної індивідуальної траєкторії навчання індивідуального навчального плану. Викладач формулює зміст навчальної дисципліни з урахуванням її місця в структурно-логічній схемі освітньої програми, а також у відповідності зі змістом прореквізитів та постреквізитів. Викладач має право на створення власної авторської програми з вибором відповідних методів і форм навчання у відповідності зі ст. 54 Закону «Про освіту».

Засвоєння змісту навчальної дисципліни – це набуття студентами компетенцій, умінь і навичок.

Компетенції – це практичне застосування знань, умінь і навичок, набутих в процесі навчання.

Уміння – це «знання в дії», тобто володіння способами застосування знань на практиці.

Навички – це вміння, доведені до автоматизму внаслідок багаторазового повторення. Навик складається з простих прийомів діяльності, але при виробленні навичок обов'язково потрібен контроль і регулювання з боку викладача.

5.4 План вивчення навчальної дисципліни.

У плані вивчення дисципліни рекомендується формулювати теми з орієнтацією на зміст робочої програми навчальної дисципліни. Слід підкреслити, що студенти в ході вивчення дисципліни очікують втілення саме того змісту, який було заявлено на сайті, потім в силабусі та на основі якого врешті зроблено вибір дисципліни. У зв'язку з цим у плані вивчення дисципліни рекомендується формулювати теми максимально наближено до тих, що планується реалізувати. Формулювання тем у силабусі повинно не лише викликати інтерес студентів під час вибору дисципліни, але й мотивувати їх майбутню навчально-пізнавальну діяльність.

№ тижня	Назва теми	Форма організації навчання та кількість годин	Завдання для самостійної роботи
1.			
2.			

6. Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час. Навчальним планом відведено від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу студента для самостійної роботи. Самостійна робота студента забезпечується наявністю відповідних підручників, нотного матеріалу, навчальних та методичних посібників, текстів лекцій викладача та власними конспектами лекцій; можливістю скористатися відповідною науковою і періодичною літературою.

Для ефективної самостійної роботи необхідне виконання наступних умов: цілі завдань для самостійної роботи повинні бути зрозумілі студентам; завдання для самостійної роботи мають бути доступні, містити алгоритми їх виконання та методичні рекомендації; форма контролю, критерії оцінки і терміни здачі самостійної роботи повинні бути чітко визначені і заздалегідь відомі студентам.

7. Список літератури.

У списку літератури рекомендується виокремлювати літературу для обов'язкового і додаткового вивчення.

7.1 Основна література. У список літератури для обов'язкового вивчення доцільно включати 3-5 основних підручників або навчальних посібників, які, на думку викладача, максимально повно відображають зміст навчальної дисципліни. Бажано, щоб джерела для обов'язкового вивчення відповідали наступним вимогам: зміст відповідає робочій навчальній програмі, сучасним вимогам науки і навчальної дисципліни; роки видання не виходять за гранично допустимі терміни старіння та ін. Максимальна кількість найменувань основної літератури не повинна перевищувати п'яти.

7.2. Додаткова література. У список додаткової літератури рекомендується включати 3-5 найменувань найбільш значущих джерел, що доповнюють зміст обов'язкової літератури.

8. Контроль і оцінка результатів навчання.

8.1. Види контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий (модульний та семестровий (залік, або екзамен)).

8.1.1. Поточний контроль – має на меті оцінювання запланованих програмних результатів навчання за кожною темою. Він здійснюється на групових або індивідуальних заняттях у вигляді оцінювання теоретичної підготовки (у т.ч. самостійного опрацювання матеріалу) під час контрольних та практичних робіт, колоквиумів, захисту рефератів або курсових робіт, практичних показів, тощо, а також набутих практичних навичок. Поточний контроль є складовою модульного.

8.1.2. Модульний контроль проводиться за підсумками навчального семестру, складається з поточного та модульного оцінювання, може здійснюватись в усній або письмовій формах, тестування в системі Moodle, шляхом практичних показів. Модульний контроль включає оцінювання запланованих програмних результатів навчання з визначенням наявності у здобувача освіти мінімального порогового

рівня оцінки окремого чи декількох результатів. Якісний критерій мінімального порогового рівня оцінки кожного результату навчання зазначається в робочій навчальній програмі.

Виконання здобувачами освіти всіх видів робіт, завдань, передбачених навчальним планом та робочою навчальною програмою дисципліни на семестр та наявність мінімального порогового рівня оцінки кожного програмного результату є обов'язковою умовою для допуску до підсумкового контролю з дисципліни (заліку або екзамену).

Результати поточного та модульного контролю фіксуються в журналах обліку академічних груп.

8.1.3. Семестровий підсумковий (залік/екзамен) контроль навчальних досягнень студентів з метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни, що проводиться у формі іспиту, якщо дисципліна вивчається протягом декількох академічних періодів, то підсумковий контроль може проводитися за частиною дисципліни, вивченої в цьому академічному періоді. Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння. Форма і порядок проведення іспитів з кожної навчальної дисципліни визначається робочою навчальною програмою і затверджується кафедрою.

8.1.4. Система оцінювання навчальних досягнень студентів національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Форми контролю. Формами контролю може бути екзамен, комплексний екзамен, екзамен у формі тестування (тестування на паперовому носії із ручною перевіркою, тестування з використанням комп'ютерної техніки), комплексне тестування, практичний показ, практичне виконання.

9. Політика навчальної дисципліни.

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог, які викладач ставить перед студентом при вивченні дисципліни, та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Вимоги можуть стосуватися відвідування занять (неприпустимість пропусків, запізнь і т.п.); правил поведінки на заняттях (активну участь, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів та ін.); заохочень та стягнень (за що можуть нараховуватися або відніматися бали і т.п.).

4. Порядок оформлення, затвердження та періодичного перегляду (удосконалення) силабусу навчальної дисципліни

4.1. Проект силабусу навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри. Розробник силабусу несе персональну відповідальність за кореляцію силабусу згідно з робочою програмою навчальної дисципліни, навчальним планом та вимогами даного Положення.

4.2. Силабус навчальної дисципліни потрібно щорічно оновлювати в частині всіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів.

4.3. Підставою для оновлення силабусу можуть виступати:

- ініціатива і пропозиції керівника проєктної групи та/або керівника групи забезпечення;
- ініціатива здобувачів вищої освіти шляхом звернення до керівника проєктної групи;
- ініціатива роботодавців;
- результати оцінювання знань здобувачів освіти з навчальної дисципліни;
- об'єктивні зміни кадрового характеру і / або інших ресурсних умов реалізації силабусу;
- результати обов'язкового опитування здобувачів освіти про враження від вивчення навчальної дисципліни.

4.4. Загальні технічні вимоги до оформлення силабусу:

1. Обсяг Силабусу становить 3-4 сторінки комп'ютерного тексту
2. Шрифт: Times New Roman
3. Розмір шрифту: 14 (українська мова)
4. Інтервал одинарний
5. Параметри сторінки: верхнє, книжне, праве і ліве поле – 2 см
6. Нумерація сторінок: внизу сторінки, вирівнюється від центру

5. Рекомендований макет силябусу навчальної дисципліни

Додаток 1

ФОТО	Силабус курсу Назва навчальної дисципліни Освітній ступінь “Бакалавр” Спеціальність 025 “Музичне мистецтво” Назва Освітньо-професійної програми Рік навчання: ----, Семестр: ----- Кількість кредитів: ----- Мова викладання: українська
-------------	--

Керівник курсу

Контактна інформація:

Прореквізити та постреквізити дисципліни

Прореквізити дисципліни:

Постреквізити дисципліни:

Призначення дисципліни

Сформуванати комплекс професійних практичних навичок (з освітньої програми)

Набути такі компетентності (з освітньої програми)

Мета вивчення навчальної дисципліни

Зміст і структура курсу

I семестр

№ тижня	Назва теми	Години (аудит. практ.)	Завдання для самостійної роботи
1.			

Самостійна робота

Літературні джерела

Основні

Додаткові

Політика навчальної дисципліни

Контроль якості знань студентів

Політика оцінювання

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Відвідування	
Опитування під час занять — усні, письмові	
Модуль 1	
Модуль 2	
Екзамен — письмовий, усний	

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90 — 100	«відмінно»
B	82 — 89	«добре»
C	74 — 81	«добре»
D	64 — 73	«задовільно»
E	60 — 63	«достатньо»
FX	35 — 59	«незадовільно» з можливістю повторного складання
F	1 — 34	«незадовільно» з обов'язковим повторним курсом

Політика перескладання

Політика академічної доброчесності

Політика відвідування